

8

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА
ПРОГРАМА

Для училищ культури

спеціальність 5.020104 "Народна художня творчість"
спеціалізація "Народне пісенне мистецтво"

Київ – 2002

Укладачі: Кобзева О.О. – викладач Харківського училища культури
Кобзев С.С. – викладач Харківського училища культури

Рецензенти: Палкін В.С. - завідувач кафедри хорового диригування
Харківського інституту мистецтв
ім.І.П.Котляревського, професор,
народний артист України
Нажок М.В. - заступник директора з навчальної роботи
Київського обл. училища культури

Редактор Мельничук В.Д.

Відповідальний за випуск Стронько Т.Ф.

© Кобзева Олена Олексіївна
Кобзев Сергій Сергійович

© Державний методичний
центр навчальних закладів
культури і мистецтв України,
2002р.

Програма предмета “Навчальна практика” зі спеціалізації “Народне пісенне мистецтво” училища культури має за мету оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками роботи з аматорським хоровим колективом.

Задача курсу – формування професійних умінь і навичок майбутнього спеціаліста – керівника народного хору.

Завдання курсу.

1. Надати студентам знання та практичні навички з навчально – виховної роботи в колективі.
2. Сприяти розвитку організаторських здібностей та творчої ініціативи кожного студента.
3. Ознайомити студентів з роботою аматорських та професійних колективів, що діють у даному регіоні.
4. Сприяти втіленню в практику теоретичних знань, набутих на заняттях спеціального циклу.

Курс “Навчальна хорова практика” згідно з навчальним планом розрахований на чотири семестри (5,6,7,8) для студентів на базі неповної середньої освіти.

Кредити	Сам.робота	Всього	Лаб.прак- тичні	5 сем.	6 сем.	7 сем.	8 сем.
				17	20	17	13
162/3	28	134	134	34	40	34	26

Курс “Навчальна хорова практика” закріплює знання та навички, отримані студентами при вивченні профільюючих дисциплін

спеціалізації (“Хоровий клас”, “Постановка голосу”, “Диригування”, “Сольфеджіо”, “Музично – теоритичний цикл”, та інші).

Знання, засвоєні на теоретичних та практичних заняттях, закріплюються студентами їх самостійною роботою.

Навчальні заняття (побудова і проведення репетицій, підбір вокальних вправ, а також вивчення хорових творів) проводяться студентами на лабораторному хорі з залученням однокурсників та студентів молодших курсів. Під час проведення занять доцільно ознайомити студентів з роботою та концертною діяльністю кращих аматорських та професійних колективів даного регіону, визначити їх вплив на культурне життя, навчити студентів аналізувати цю діяльність. Заняття з навчальної практики зі спеціалізації розпочинаються в 5 семестрі, одночасно з вивченням “Хорознавства та методики роботи з народним хором”, що дозволяє практично застосувати набуті теоретичні знання з вищезгаданого предмета.

У кінці кожного семестру доцільно проводити контрольню – перевірючий урок (за рахунок навчальних годин), на якому перевіряються як теоретичні, так і практичні навички студентів.

Тематичний план

№ п/п	Назви тем	Кількість годин	
		Лаб.практ.	Сам роб.
3 курс 5 семестр			
1	Вступ. Інструктивно – методичне заняття. Мета та основні завдання курсу.	2	-
2	Знайомство з питаннями організаційної роботи створення хорового колективу: прослуховування голосів та комплектація хорових партій.	2	2
3	Планування репетиційної роботи. Принципи підбору вокальних вправ для народного хору.	2	3
4	Підбір репертуару. Складання плану роботи над хоровим твором.	4	3
5	Розучування одно – та двохголосих хорових творів для однорідного складу.	4	2
6	Вокально – хорова робота над хоровими творами.	8	-
7	Засоби художньої виразності, що використовуються при роботі над хоровим твором.	4	-
8	Відвідування двох – трьох концертних виступів народних хорових колективів з наступним їх обговоренням.	6	2
9	Контрольний урок.	2	-
		34	12

№ п/п	Назви тем	Кількість годин	
		Лаб. практ.	Сам. роб.
3 курс 6 семестр			
1	Планування репертуара хору.	2	3
2	Підготовка нотного матеріалу для роботи з хором, та показ хорового твору колективу (гра партитури, спів партій). Складання плану роботи.	4	3
3	Розбір та робота над триголосими хоровими творами.	10	2
4	Вокально – хорова робота в колективі (робота по партіях, робота над інтонацією, дикцією, ансамблем, звукоутворювання, тощо).	12	-
5	Робота над засобами художньої виразності (динамікою, штрихами, фразуванням, кульмінаціями) в хорових творах.	6	-
6	Закріплення вивченого матеріалу,	4	-
7	Контрольний урок.	2	-
		40	8

4 курс 7 семестр			
1	Закріплення теоретичних та практичних знань одержаних в попередніх семестрах.	2	-
2	Робота над трьох-, чотирьохголосими хоровими творами.	14	2
3	Удосконалення роботи над елементами хорової звучності, художнім образом.	16	-
4	Контрольний урок.	2	-
		34	2

№ п/п	Назви тем	Кількість годин	
		Лаб. практ.	Сам. роб.
4 курс 8 семестр			
1	Методика складання програми концертного виступу учнівського хорового колективу.	2	2
2	Визначення тематичної та художньої спрямованості концерту.	2	2
3	Робота учнів з учасниками хорового колективу по удосконаленню звучання хорових партій концертного репертуару.	10	-
4	Робота з хоровим колективом над репертуаром концерту: а) групові репетиції; б) зведені репетиції; в) генеральна репетиція.	10	2
5	Концертний виступ та його обговорення.	2	-
		26	6

Зміст курсу

3 курс 5 семестр

На початку занять студенти знайомляться з метою та основними завданнями курсу, з принципами організаційної роботи хорового колективу. На подальших заняттях вони навчаються принципам підбору вокальних вправ для розспівування та репертуару для народного хору, знайомляться з методикою роботи над одно – та двоголосими хоровими творами з попереднім складанням плану роботи. Впродовж семестру студенти відвідують найкращі аматорські та професійні хорові колективи міста з подальшим аналізом їх роботи та концертних виступів.

3 курс 6 семестр

Продовжується робота по удосконаленню отриманих знань та навичок, методики організаційно – творчої та навчально – виховної роботи. Заняття направлені на практичне закріплення теоретичних знань по організації навчально – репетиційного процесу. Студенти опановують методику роботи над триголосими хоровими творами.

4 курс 7 семестр

Робота спрямована на практичне втілення теоретичних знань та практичних навичок, отриманих студентами з різних предметів циклу (диригування, постановка голосу, хорознавство, хорова література, сольфеджіо та гармонія).

Студенти вчать працювати над чотириголосими творами і готуються до роботи з колективами художньої самодіяльності в період виробничої практики.

4 курс 8 семестр

Студенти опановують складання концертних програм різної тематичної спрямованості. Кожен студент отримує завдання самостійно скласти концертну програму на задану тематику. Готується концерт учнівського хору. Після концертного виступу студенти роблять усний аналіз.

Завдання для самостійної роботи

3 курс 5 семестр

Тема 2 (2 год.)

Підібрати вокальні вправи для прослуховування голосів та комплектації хорових партій.

Тема 3 (3 год.)

Підібрати та записати вокальні вправи для розспівування народного хору.

Тема 4 (3 год.)

Підібрати одно - або двохголосий хоровий твір. Скласти план роботи над ним.

Тема 5 (2 год.)

Вивчити партії двохголосого хорового твору.

Тема 8 (2 год.)

Відвідати концертні виступи народних хорових колективів. Підготувати аналіз виступів.

3 курс 6 семестр

Тема 1 (3 год.)

Скласти репертуар хору, враховуючи можливості колективу.

Тема 2 (3 год.)

Підготувати нотний матеріал для роботи з хором. Скласти план роботи над хоровим твором.

Тема 3 (2 год.)

Вивчити гру партитури на інструменті та спів партій даного твору.

4 курс 7 семестр

Тема 2 (2 год.)

Вивчити чотирьохголосий хоровий твір.

4 курс 8 семестр

Тема 1 (2 год.)

Скласти програму концертного виступу учнівського хору.

Тема 2 (2 год.)

Скласти концертну програму за заданим тематичним напрямком.

Тема 4 (2 год.)

Робота з солістами, окремими партіями та хоровим колективом над концертною програмою

Література

1. Браз С. Песенный фольклор как основа репертуара народных певческих коллективов. (Специфика учеб. - воспитат. работы фольклорных певческих коллективов.) - М., 1984.
2. Виноградов К. Работа над дикцией в хоре. - М.: Музыка, 1967.
3. Вопросы формирования репертуара самодеятельного народного хора. - МГПИ им. Гнесиных, 1980.
4. Гуменюк А. Український народний хор. - К.: Муз. Україна, 1969.
5. Дмитриевский Г. Хороведение и управление хором. - Изд.2-е.-М.: Музыка, 1957.
6. Егоров А. Теория и практика работы с хором. - М., Л.: Музгиз, 1951.
7. Знаменська О. Культура мови в співі. - Держ. вид. образотворч. мистецтва і муз. літератури УРСР, 1959.
8. Іваницький І. Українська народна музична творчість: Посібник для вищих та серед. учб. закладів.- К.: Муз. Україна, 1990.
9. Краснощеков В. Вопросы хороведения. - М., 1964.
10. Лыщенко А. Хоровое интонирование. Хоровая культура: аспекты изучения и развития. - К.: Муз. Украина, 1989.
11. Левандо П. Анализ хоровой партитуры. - Л., ЛГИК, 1974.
12. Левандо П. Проблемы хороведения. - Л., ЛГИК, 1974.
13. Мархлевський А. Практичні основи роботи в хоровому класі. - К.: Муз. Україна, 1985.
14. Нудьга Г. Українська пісня в світі. - К.: Муз. Україна, 1989.
15. Пигров К. Руководство хором. - К.: Муз. Україна, 1964.
16. Пономарьков И. Строй и ансамбль в хоре. Работа в хоре. (Под ред. Д. Л. Локшина). - М.: Профиздат, 1969.
17. Переверзев Н. Проблемы музыкального интонирования. - М.: Музыка, 1966.
18. Попов С. Организационные и методические основы работы самодеятельного хора. - М.: Музыка, 1961.
19. Работа в хоре. - М.: Профиздат, 1964, 1972.
20. Специфика учебно - воспитательной работы в фольклорных певческих коллективах: Метод. пособие. - М., ВНИЦ НТ и КТР, 1984.
21. Струве Г. Школьный хор: Кн. для учителей. М.: Просвещение, 1981.
22. Чесноков П. Хор и управление им. - Изд. 2-е. - М.: Музгиз, 1961.
23. Шамина Л. Работа с самодеятельным хоровым коллективом. - М., 1981.